

Prediction of tendency to extramarital relationships based on early maladaptive schemas and social support in women

Golnar Rezakhaniha¹ , Sanaz Ashkan^{2*}

1. MSc Student of Clinical Psychology, Department of Psychology, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. Department of Psychology, University of Tehran Alborz Campus, Tehran, Iran

Abstract

Received: 20 Nov. 2021

Revised: 11 Jan. 2022

Accepted: 31 Jan. 2022

Keywords

Social support

Early maladaptive schemas

Extramarital relationship

Corresponding author

Sanaz Ashkan, Department of Psychology, University of Tehran Alborz Campus, Tehran, Iran

Email: Sanazashkan.c@gmail.com

doi.org/10.30514/icss.24.1.133

Introduction: Extramarital relationship is one of the most critical threats to the stability of marital relations and one of the main reasons for divorce in different cultures. Early maladaptive schemas and social support affect the quality of marital relationships and the tendency to extramarital relationships. The present study aimed to investigate the role of early maladaptive schemas and social support in predicting couples' tendency to extramarital relationships.

Methods: This study is a survey and correlation study. The statistical population of the present study was women who were referred to counseling centers in Tehran's district 6 in the second half of 2019, from which a sample of 200 people was randomly selected in a multi-stage sampling. Tendency to extramarital relationship, social support, and early maladaptive schemas questionnaires were used for data collection. Correlation and multiple regression were used to analyze the data in this research. Data were analyzed using SPSS-24.

Results: The findings revealed that a linear combination of predictive variables could predict the tendency to extramarital relationship. Based on regression analysis, 24% of the variance of tendency to extramarital relationship is predictable with the predictive variables (early maladaptive schemas and social support) ($P < 0.001$).

Conclusion: Considering the relationship between early maladaptive schemas and social support with a tendency to extramarital relationship, it is suggested that by identifying and challenging the early maladaptive schemas and increasing the amount of social support, the necessary ground be provided to increase couples' understanding and reduce the tendency to extramarital relationship.

Citation: Rezakhaniha G, Ashkan S. Prediction of tendency to extramarital relationships based on early maladaptive schemas and social support in women. *Advances in Cognitive Sciences*. 2022;24(1):133-146.

Extended Abstract

Introduction

Extramarital relationship is one of the most critical threats to the stability of marital relations and one of the main reasons for divorce in different cultures. Extramarital relationship is a phenomenon that often occurs due

to the fulfillment of a person's emotional or sexual needs through relationships outside of marriage. Research has shown that one of the factors influencing the Tendency to extramarital relationship is early maladaptive schemas.

Early maladaptive schemas are memories, emotions, bodily sensations, and cognitions that are formed in the mind at the beginning of development and are repeated throughout life, and affect the way of interprets experiences and relationships with others. Another factor that plays a role in the tendency to extramarital relationship is social support. Social support is one of the most important sources of protection, which refers to the perception of comfort, care, and assistance to the individual or group. In couple's relationships, social support acts as a shock absorber and a means of relieving psychological distress. Extramarital affairs are one of the main reasons for divorce and marriage breakdown. Due to the importance of the above and considering the research background, the present study was conducted to investigate the role of early maladaptive schemas and social support in predicting the Tendency to extramarital relationships of couples.

Methods

The research method was descriptive correlational in which the relationship between research variables is analyzed. In this study, the tendency to extramarital relationships was used as criterion variables, and early maladaptive schemas and social support were used as predictive variables. The statistical population of this study included all women referred to counseling centers in Tehran's district 6 in the second half of 2019, which was about 2000 people. The minimum sample required for correlation research is 200 people. Two hundred people (100 females and 100 males) were selected from the statistical population using a multi-stage random sampling method. For this purpose, at first, six centers were selected from the districts of Tehran, four centers from this district, and 55 people from each center. After reviewing the questionnaire, 20 incomplete questionnaires were filled out, which were excluded from the research and the final sample included 200 questionnaires. The criteria for entering the research included obtaining

informed consent to participate and knowledge about the research goals. Also, the criteria for exclusion included a history of psychiatric disorder, physical illness, and disability affecting a person's life. Moreover, to adhere to ethical principles of research, the researcher introduced himself, explained the research objectives, and received informed consent from the participants. Notably, participation in the research was voluntary, and the subjects were ensured of the confidentiality terms regarding their personal information., Drigotas et al.'s tendency to extramarital affairs questionnaire, Young early maladaptive schemas questionnaire, and Vaux et al.'s social support were used to measure the research variables. Data analysis was performed by descriptive statistical methods (mean, standard deviation, frequency, and percentage), Pearson correlation, and multiple regression by SPSS-24 software. (In multiple regression, multivariate normality is one of the essential assumptions that must be considered. The normality of data distribution was checked using Kolmogorov-Smirnov statistical test. In this study, a significance level of less than 0.05 was considered.

Results

In this study, the mean and standard deviation of the age of the subjects were 27.48 and 6.28, respectively. In terms of education, 148 people had diplomas, 12 had associate's degree, 35 had bachelor's degrees, and five had master's degrees. In terms of the duration of marriage, 126 persons (1-10 years), 38 persons (11-20 years), and 36 persons (21-39 years) had been married. To ensure that the data of this study meet the basis of regression analysis, the normality of data distribution was checked and confirmed using Kolmogorov-Smirnov statistical test ($P < 0.05$). The significance of Wilks' Lambda demonstrated a significant relationship between the tendency to extramarital relationship variables and the early maladaptive schemas and social support ($F = 75.38$, $\lambda = 0.76$, and $P < 0.001$). In

other words, the early maladaptive schemas and social support had a significant correlation with the tendency to extramarital relationships of couples. Moreover, the model presented in the current research explained 24% of the variance of the early maladaptive schemas and social support (in the role of the predictor) and the tendency to extramarital relationships (in the role of criterion variable). According to the simultaneous multiple regression results, the multiple correlation coefficient for the linear composition of the early maladaptive schemas and social support with the tendency to extramarital relationships was estimated at $R=0.48$, and the coefficient of determination was calculated at $R^2=0.24$. In addition, F related to the multiple correlations obtained was equal to 28.56, which was significant at $P<0.001$. According to the calculated coefficient of determination, about 24% of the variance of the tendency to extramarital relationships variable could be predicted by predictors of the early maladaptive schemas and social support. In other words, early maladaptive schemas and social support predicted the tendency to extramarital relationships of couples. As observed, the beta of all variables is significant ($P<0.001$). However, the mistrust/abuse scheme had the highest prediction ability ($\beta=0.45$).

Conclusion

According to the present study results, early maladaptive schemas and social support predicted the tendency to extramarital relationships. Given that extramarital relationship is one of the main reasons for divorce. So it is suggested that workshops and training sessions be held to increase youth awareness of these issues. Also, counselors and therapists consider the importance of social support and early maladaptive in increasing couples' agreement and reducing damage to the family. Similar to other studies performed in the field of behavioral sciences, there were some limitations in the present study. For instance, it

was correlational research, which means that we were unable to determine the causal relations. It is recommended that qualitative methods be used in future studies to enrich the findings in the field. Another limitation of this study is that since the subjects of this study were limited to women referred to counseling centers in Tehran's district 6 in the second half of 2019, the generalization of the results to other student should be made with caution. Therefore, it is suggested that other similar studies be conducted with different occupational groups in other cities and various cultures to increase the generalizability of the results.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All participants received information about the study. They were assured that all information would remain confidential and would only be used for research purposes. For privacy reasons, the subjects' details were not recorded. The participants signed the informed consent form and had the right to leave the study at any time.

Authors' contributions

Both authors were involved in topic selection, study design, concept definition, and data collection and analysis, and writing and drafting of the article. The article's final version was also studied and approved by both authors.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sector. This research was extracted from the MS Thesis of the first author in the Department of Psychology, faculty of psychology, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Acknowledgments

In the end, the authors are grateful to all participants in

the research and all those who have facilitated the research's implementation.

Conflict of interest

The author declared no Conflict of Interest.

پیش‌بینی گرایش به روابط فرازنشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی در زنان

گلنار رضاخانی‌ها^۱، ساناز اشکان^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ۲. گروه روان‌شناسی، واحد پردیس البرز، تهران، ایران

چکیده

مقدمه: روابط فرازنشویی یکی از مهم‌ترین تهدیدها برای ثبات روابط زناشویی و از عمده‌ترین دلایل طلاق در فرهنگ‌های مختلف است. طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی با کیفیت روابط زناشویی و گرایش به روابط فرازنشویی ارتباط دارند. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی در پیش‌بینی گرایش به روابط فرازنشویی زوجین می‌باشد.

روش کار: روش انجام مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر زنان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره‌ای منطقه ۶ تهران در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ بودند که نمونه‌ای ۲۰۰ نفری به صورت تصادفی چندمرحله‌ای از میان آنان انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های گرایش به روابط فرازنشویی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی استفاده شد. در این پژوهش به منظور تحلیل داده‌ها از همبستگی و رگرسیون چندگانه استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-24 تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان دادند گرایش به روابط فرازنشویی را میتوان با ترکیب خطی متغیرهای پیش‌بین، تبیین کرد. بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون، ۲۴ درصد از واریانس متغیر گرایش به روابط فرازنشویی به کمک متغیرهای پیش‌بین (طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی) قابل پیش‌بینی است ($P \leq 0.001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی با گرایش به روابط فرازنشویی، پیشنهاد می‌شود با شناسایی و چالش با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و افزایش میزان حمایت اجتماعی زمینه لازم برای افزایش تفاهم زوجین و کاهش گرایش به روابط فرازنشویی فراهم گردد.

دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۲۹

اصلاح نهایی: ۱۴۰۰/۱۰/۲۱

پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۱

واژه‌های کلیدی

حمایت اجتماعی

طرحواره‌های ناسازگار اولیه

روابط فرازنشویی

نویسنده مسئول

ساناز اشکان، گروه روان‌شناسی، واحد پردیس

البرز، تهران، ایران

ایمیل: Sanazashkan.c@gmail.com

doi.org/10.30514/ics.24.1.133

مقدمه

همسر است. به عنوان نمونه این مقوله می‌تواند رفتارهایی مانند داشتن رابطه نامشروع، فریب دادن، آمیزش جنسی، دیدن پورنوگرافی (عکس، فیلم، یا نوشته‌های شهوت‌انگیز) صمیمیت فیزیکی زیاد با فردی دیگر غیر از همسر مانند گرفتن دست‌ها و نوازش کردن و حتی صمیمیت عاطفی فراتر از روابط دوستانه معمولی با فردی غیر از همسر را در بر می‌گیرد. بنابراین می‌توان هر رفتاری را که به نقض پیمان ازدواج میان

روابط فرازنشویی (Extramarital relationships) یکی از مهم‌ترین تهدیدها برای ثبات روابط زناشویی و از عمده‌ترین دلایل طلاق در فرهنگ‌های مختلف است (۱). روابط فرازنشویی پدیده‌ای است که اغلب به خاطر برطرف شدن نیازهای عاطفی یا جنسی فرد، از طریق روابط خارج از حیطه زناشویی به وقوع می‌پیوندد (۲). بی‌وفایی و روابط خارج از ازدواج، ارتباط با فردی غیر از همسر و هر نوع پنهان کاری از

دو نفر منجر می‌شود، تحت عنوان روابط فرازنشویی طبقه‌بندی کرد (۳). آمارها نشان می‌دهد که روابط فرازنشویی در حال افزایش است (۴، ۳). با این حال در ایران، علی‌رغم انجام پژوهش‌های گوناگون در این زمینه، احتمالاً به دلیل حساسیت شدید موضوع، از ابعاد روابط فرازنشویی اطلاعات دقیقی در دسترس نیست (۵) و صرفاً بعضی پژوهش‌ها قدیمی در بطن خود اشاره‌هایی به این مساله کرده‌اند. به عنوان مثال نتایج پژوهشی نشان می‌دهد بیشترین قتل‌های خانوادگی که ۳۰ درصد است، به زانی مربوط است که به دلیل رابطه نامشروع و سوءظن توسط همسران خود به قتل رسیده‌اند (۶) و مورد همسرآزاری قرار گرفته‌اند (۷).

این نوع روابط باعث بروز نشانه‌هایی شبیه به اختلال استرس پس از سانحه و همچنین احساس‌هایی مانند افسردگی، خشم، ناامیدی، عدم اعتماد به نفس، از دست دادن هویت و احساس بی‌ارزشی در همسر زخم خورده می‌شود. علاوه بر آن، روابط فرازنشویی باعث بروز احساس تردید، افسردگی و عذاب وجدان در همسر خیانت‌کار می‌گردد (۸).

پژوهش‌ها نشان داده‌اند، یکی از عوامل موثر بر گرایش به روابط فرازنشویی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه (Early Maladaptive Schemas) می‌باشد (۵، ۹). طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای هیجانی و شناختی خود آسیب‌رسانی هستند که در ابتدای رشد و تحول در ذهن شکل می‌گیرند و در مسیر زندگی تداوم می‌یابند. همان‌گونه که از این تعریف می‌توان فهمید، طرحواره‌ها شامل رفتار افراد نمی‌شوند، بلکه رفتار بخشی از پاسخ‌های مقابله‌ای است که از طرحواره‌ها نشأت می‌گیرد (۱۰). طرحواره‌های ناسازگار موجب سوگیری در تفسیر رویدادها می‌شوند. این سوگیری‌ها در آسیب‌شناسی روانی به صورت سوءتفاهم، نگرش‌های تحریف شده، فرض‌های نادرست، هدف‌ها و انتظارات غیرواقع‌بینانه در همسران پدید می‌آیند و این سوءبرداشت‌ها بر ادراک‌ها و ارزیابی‌های بعدی تاثیر می‌گذارند؛ زیرا طرحواره‌ها در مسیر زندگی تداوم دارند و بر چگونگی رابطه فرد با خود و دیگران به ویژه شریک زندگی تاثیر دارند (۱۱). از آنجا که طرحواره‌های ناسازگار ناکارآمد هستند، ناخشنودی در روابط را در پی دارند و زمینه را برای روابط فرازنشویی فراهم می‌کنند (۵). در همین راستا، مهدی‌زاده و ده‌کردی در پژوهشی نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد ذهن‌آگاهی روابط فرازنشویی را پیش‌بینی می‌کنند (۹). همچنین، نوائی و محمدی‌آریا در پژوهشی نشان دادند بین تمام طرحواره‌های ناسازگار اولیه (به جز طرحواره ایثار) با توجیه روابط فرازنشویی و همچنین نمره کلی طرحواره‌ها رابطه آماری معنادار مشاهده شد (۵).

از جمله عوامل دیگری که در گرایش به روابط فرازنشویی نقش دارد،

می‌توان به حمایت اجتماعی (Social support) اشاره کرد (۱۲). حمایت اجتماعی مفهومی چندبعدی است که به اشکال و طرق مختلفی تعریف شده است. برخی از پژوهشگران حمایت اجتماعی را میزان برخورداری از محبت، همراهی، مراقبت، احترام، توجه و کمک دریافت شده توسط فرد از سوی افراد یا گروه‌های دیگر نظیر خانواده، دوستان و دیگران تعریف کردند (۱۳). حمایت اجتماعی یکی از منابع مهم برای حفاظت است که به دریافت ادراک آرامش، مراقبت و کمک به فرد یا گروه اشاره دارد. این حمایت می‌تواند از منابع متعددی مانند همسر، خانواده، دوستان، همکاران، پزشک یا سازمان‌های اجتماعی منشاء بگیرد (۱۲). در روابط زوجین حمایت اجتماعی به عنوان یک ضربه‌گیر عمل نموده و وسیله‌ای برای تسکین پریشانی روان‌شناختی می‌باشد. همچنین، حمایت اجتماعی به طور مثبت با سازگاری زناشویی و به طور منفی با افسردگی، اضطراب و استرس رابطه دارد (۱۴). در همین راستا، عباسی و منتظر در پژوهشی نشان دادند که زوجین از طریق حمایت اجتماعی می‌توانند رویدادهای استرس‌زای زندگی را کاهش داده و یا از بروز آنها ممانعت به عمل آورند و احساس تعلق‌پذیری و تقویت مثبت را فراهم نموده و رضایت از زندگی و زناشویی را ارتقاء بخشند و از این طریق احتمال روابط فرازنشویی را کاهش دهند (۱۵). همچنین صمدی‌کاشان و همکاران در پژوهشی نشان دادند که حمایت اجتماعی دریافت شده از همسر نقش قابل توجهی در گرایش به روابط فرازنشویی دارد (۱۶).

روابط فرازنشویی یکی از دلایل عمده طلاق و از هم پاشیدن ازدواج است (۱۷). همچنین جامعه سالانه هزینه‌های زیادی به منظور دست و پنجه نرم کردن با مشکلات یاد شده متحمل خواهد شد. پژوهش حاضر بر آن است که با نگاهی نو و با معرفی متغیرهایی از قبیل حمایت اجتماعی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در عرصه خانواده، مسیر جدیدی را روی دانش موجود در این زمینه بگشاید و سازوکار تأثیر این دو متغیر بر گرایش به روابط فرازنشویی را روشن کند و با پرکردن خلا پژوهشی در این زمینه، موجب تقویت دانش در این زمینه گردد. بدین ترتیب پژوهش بر روی متغیرهای یاد شده و تبیین رابطه و تأثیر آنها بر یکدیگر، ضمن این که گسترش دیدگاه‌های نظری در حوزه خانواده و ازدواج را فراهم می‌سازد؛ در عین حال می‌تواند به مثابه چراغ راهنما فرا روی خانواده‌ها، مشاوران و درمانگران حیطه خانواده قرار گیرد و زمینه به کارگیری و انتخاب راهکارهای مؤثر برای افزایش تفاهم زوجین و کاهش گرایش به روابط فرازنشویی را فراهم کند. لذا با توجه به مطالب ذکر شده، پژوهش حاضر به دنبال پیش‌بینی گرایش به روابط فرازنشویی زوجین بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی بود.

روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش پژوهش، توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه زنان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره‌ای منطقه ۶ تهران در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ بود که حدود ۲۰۰۰ نفر بودند. حداقل نمونه مورد نیاز برای پژوهش‌های همبستگی ۲۰۰ نفر می‌باشد، البته با توجه به لزوم در نظر گرفتن ریزش احتمالی، نمونه ۲۲۰ نفری انتخاب شد (۱۷). با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای ۲۰۰ نفر (۱۰۰ زن و ۱۰۰ مرد) از میان آنان انتخاب گردید. بدین منظور ابتدا از بین مناطق شهر تهران منطقه ۶، و از این منطقه ۴ مرکز و از هر مرکز ۵۵ نفر انتخاب شدند. پس از بررسی پرسشنامه‌ها، تعداد ۲۰ پرسشنامه ناقص پر شده بود که از مطالعه کنار گذاشته شد و نمونه نهایی شامل ۲۰۰ پرسشنامه بود. دستورالعمل نحوه پاسخ دادن به سوالات به آزمودنی‌ها آموزش داده شد و از آنها خواسته شد که به دقت سوالات را مطالعه و پاسخ‌های مورد نظر را متناسب با ویژگی‌های خود انتخاب کنند و سوالاتی را تا حد امکان بدون پاسخ نگذارند. از جمله ملاک‌های ورود به پژوهش، داشتن پرونده در مراکز مشاوره، سابقه مشکل در روابط زناشویی، آگاهی از اهداف پژوهش و رضایت‌نامه آگاهانه برای شرکت در پژوهش بود. همچنین از مهم‌ترین ملاک‌های خروج، سابقه بیماری روان‌پزشکی، بیماری جسمی و معلولیت تأثیرگذار در زندگی فرد بود. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی: کلیه آزمودنی‌ها اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کردند. این اطمینان به آنان داده شد که تمام اطلاعات محرمانه خواهد ماند و فقط برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به منظور رعایت حریم خصوصی، مشخصات آزمودنی‌ها ثبت نشد. در پایان از همه آنان رضایت‌نامه آگاهانه دریافت شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های تمایل به روابط فرازناشویی، حمایت اجتماعی و طرحواره ناسازگار اولیه استفاده شد. داده‌ها با آزمون آماری همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون در نرم‌افزار SPSS-24 تجزیه و تحلیل شدند.

پرسشنامه تمایل به روابط فرازناشویی

Drigotas و همکاران این ابزار را به عنوان پرسشنامه خیانت معرفی کردند (۱۹). این پرسشنامه دارای ۱۲ گویه است که با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (۱=کاملاً مخالفم تا ۵=کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. نمره کل آن از طریق مجموع نمره گویه‌ها به دست می‌آید و نمره بیشتر به معنای تمایل بیشتر به روابط فرازناشویی است. Drigotas و همکاران ثبات و پایایی پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش کرده است (۱۹). همچنین روایی این پرسشنامه

را از طریق همبستگی بین نمرات آزمودنی‌ها با رفتار خیانت آمیز ۰/۸ گزارش کردند که نشان‌دهنده روایی ملاک مناسب این پرسشنامه است (۱۹). بهادری جهرمی و همکاران آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ۰/۸۵ گزارش کردند (۲۰).

پرسشنامه حمایت اجتماعی

این پرسشنامه توسط Vaux و همکاران ساخته شد (۲۱). این پرسشنامه دارای ۲۳ گویه است که با استفاده از مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت (۱=کاملاً موافق تا ۴=کاملاً مخالف) نمره‌گذاری می‌شود. نمره کل ابزار از طریق مجموع نمره گویه‌ها به دست می‌آید و نمره بیشتر به معنای حمایت اجتماعی بیشتر است پایایی این پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۱ گزارش شده است. خباز و همکاران در پژوهشی بر روی پسران نوجوان ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ۰/۷۴ گزارش کردند (۲۲).

فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره ناسازگار اولیه

این پرسشنامه توسط Brown و Young ساخته شد (۲۳). پرسشنامه خودگزارشی طرحواره‌های ناسازگار اولیه، دارای ۹۰ ماده است که ۱۸ حیطه از طرحواره‌های ناسازگار اولیه از قبیل: "محرومیت هیجانی"، "رهاشدگی/بی‌ثباتی"، "بی‌اعتمادی/بدرفتاری"، "انزوای اجتماعی/بیگانگی"، "نقص/شرم"، "شکست"، "وابستگی/بی‌کفایتی"، "آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری"، "گرفتار/خویش‌نمون نیافتن"، "اطاعت"، "ایثارگری"، "بازداری هیجانی"، "معیارهای سرسختانه"، "استحقاق/بزرگ‌منشی"، "خویش‌نمونی/انضباط ناکافی"، "تحسین/جلب توجه"، "نگرانی/بدبینی"، "خودتنبه‌ی" را می‌سنجد. نمره‌گذاری گویه‌های پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت ۶ قسمتی است. به این صورت که این گزینه در مورد من (پاسخ گو: ۱. کاملاً غلط است، ۲. اکثراً غلط است، ۳. کمی صحیح است، ۴. به میزان متوسط صحیح است، ۵. اکثراً صحیح است، ۶. کاملاً صحیح است. نمره بالاتر نشان‌دهنده وجود طرحواره‌های ناسازگار اولیه است. برای طرحواره ناسازگار اولیه ضریب آلفایی از ۰/۸۳ تا ۰/۹۶ به دست آمد و ضریب بازآزمایی در جمعیت غیر بالینی بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۲ بود (۲۳). نوآئی و محمدی آریا آلفای کرونباخ این پرسش نامه را ۰/۹۵ گزارش کردند (۵).

یافته‌ها

در این پژوهش میانگین و انحراف معیار سن آزمودنی‌ها به ترتیب برابر با ۲۷/۴۸ و ۶/۲۸ سال بود. از نظر تحصیلات ۱۴۸ نفر دیپلم، ۱۲ نفر

فوق دیپلم، ۳۵ نفر کارشناسی و ۵ نفر کارشناسی ارشد داشتند. از نظر مدت زمان ازدواج، ۱۲۶ نفر (۱۰-۱ سال)، ۳۸ نفر (۲۰-۱۱ سال) و ۳۶ نفر (۲۰ سال) از زمان ازدواجشان می‌گذشت. در جدول ۱ شاخص‌های متغیرهای پیش‌بین و ملاک آورده شده است.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرها

متغیر	میانگین	انحراف معیار
تمایل به روابط فرازناشویی	۴۶/۷۰	۱۱/۰۱
حمایت اجتماعی	۱۶/۲۶	۵/۶۲
طرحواره محرومیت هیجانی	۱۵/۲۲	۶/۰۶
طرحواره رهاشدگی/بی‌ثباتی	۱۶/۷۴	۶/۲۸
طرحواره بی‌اعتمادی/بد رفتاری	۱۴/۰۵	۵/۳۱
طرحواره انزوای اجتماعی/بیگانگی	۱۳/۳۴	۴/۶۲
طرحواره نقص/شرم	۹/۳۷	۵/۱۳
طرحواره شکست	۹/۷۰	۵/۶۶
طرحواره وابستگی/بی‌کفایتی	۱۱/۲۴	۴/۹۱
طرحواره آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری	۹/۷۶	۵/۲۵
طرحواره گرفتار/خویش‌نمون تحول‌ناافته	۱۰/۴۱	۵/۹۲
طرحواره اطاعت	۱۱/۱۹	۴/۸۷
طرحواره ایثارگری	۱۲/۳۷	۵/۴۸
طرحواره بازداری هیجانی	۱۴/۱۱	۶/۱۲
طرحواره معیارهای سرسختانه/عیب‌جوئی افراطی	۱۹/۱۷	۵/۲۲
طرحواره استحقاق/بزرگ‌منشی	۱۶/۴۸	۵/۳۶
طرحواره خویش‌نمون داری/خودانضباطی ناکافی	۱۴/۳۷	۴/۷۸

چنین گفت که توزیع این متغیرها نرمال بوده و مجاز به استفاده از آزمون‌های پارامتری هستیم. در جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

برای تعیین توزیع جامعه و نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد و نتایج نشان داد که تمام متغیرها، دارای سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ بودند، لذا با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

ردیف	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	
۱	گرایش به روابط فرازناشویی	۱																				
۲	حمایت اجتماعی		۱																			

ردیف	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۳	محرومیت هیجانی	۰/۴۶	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۴	رهاشدگی/بی‌ثباتی	۰/۲۳	۰/۴۰	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳
۵	بی‌اعتمادی/بد رفتاری	۰/۵۸	۰/۳۷	۰/۲۳	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵
۶	انزوای اجتماعی/بیگانگی	۰/۲۳	۰/۴۲	۰/۲۶	۰/۳۸	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲	۰/۴۲
۷	نقص/شرم	۰/۲۳	۰/۲۸	۰/۳۱	۰/۲۸	۰/۳۵	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۸	شکست	۰/۱۹	۰/۲۷	۰/۴۵	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۹	وابستگی/بی‌کفایتی	۰/۲۲	۰/۱۹	۰/۴۰	۰/۱۸	۰/۲۹	۰/۲۰	۰/۳۴	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶	۰/۳۶
۱۰	آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری	۰/۱۸	۰/۳۲	۰/۲۷	۰/۴۱	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۱۱	گرفتار/خویش‌تن تحول‌نا یافته	۰/۲۸	۰/۱۹	۰/۲۳	۰/۲۷	۰/۳۵	۰/۱۹	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۱۸	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳
۱۲	اطاعت	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۲۳	۰/۳۷	۰/۲۰	۰/۱۸	۰/۲۴	۰/۳۰	۰/۲۲	۰/۳۳	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸
۱۳	ایثارگری	۰/۱۷	۰/۲۸	۰/۲۷	۰/۴۲	۰/۲۵	۰/۳۴	۰/۲۲	۰/۳۱	۰/۳۰	۰/۲۸	۰/۳۴	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹
۱۴	بازداری هیجانی	۰/۳۹	۰/۴۱	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۷	۰/۳۲	۰/۱۹	۰/۲۷	۰/۳۹	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۱۵	معیارهای سرسختانه	۰/۵۸	۰/۴۳	۰/۴۵	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۲۵	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۱
۱۶	استحقاق/بزرگ‌منشی	۰/۳۳	۰/۲۸	۰/۲۳	۰/۲۷	۰/۴۱	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۳۰	۰/۲۵	۰/۳۰	۰/۲۲	۰/۳۲	۰/۲۷	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳
۱۷	خویش‌تن‌داری/خودانضباطی ناکافی	۰/۲۹	۰/۲۵	۰/۲۹	۰/۳۲	۰/۲۵	۰/۲۱	۰/۳۱	۰/۲۱	۰/۲۰	۰/۳۱	۰/۲۴	۰/۲۷	۰/۳۲	۰/۴۰	۰/۳۳	۰/۳۱	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳
۱۸	تمرکز افراطی بر ارضاء نیازهای دیگران	۰/۲۴	۰/۳۲	۰/۱۸	۰/۱۷	۰/۲۳	۰/۲۵	۰/۲۸	۰/۲۹	۰/۱۹	۰/۲۳	۰/۱۰	۰/۲۳	۰/۳۱	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۳
۱۹	منفی‌گرایی/بدبینی	۰/۳۵	۰/۳۰	۰/۲۵	۰/۲۴	۰/۳۸	۰/۳۶	۰/۲۱	۰/۳۳	۰/۱۸	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۷	۰/۳۲	۰/۱۰	۰/۱۳	۰/۲۱	۰/۱۷	۰/۲۱	۰/۱۱	۰/۱۳
۲۰	تنبیه‌گرایی	۰/۲۱	۰/۲۸	۰/۲۹	۰/۲۴	۰/۳۱	۰/۳۳	۰/۲۳	۰/۳۸	۰/۲۲	۰/۳۱	۰/۱۱	۰/۱۰	۰/۱۸	۰/۱۸	۰/۲۷	۰/۱۹	۰/۲۱	۰/۲۶	۰/۰۹	۰/۱۳

معناداری مدل کامل همبستگی متعارف

نتایج آزمون‌های معناداری مدل کامل تحلیل همبستگی متعارف در این پژوهش در **جدول ۳** آمده است. همان‌طور که در **جدول ۳** مشاهده می‌شود، معناداری لامبدای ویلکز نشان می‌دهد که بین متغیرهای تمایل به روابط فرازنشویی با حمایت اجتماعی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه رابطه معناداری وجود دارد ($P < 0/001$ و $\lambda = 0/76$ و $F = 75/38$).

یعنی؛ حمایت اجتماعی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه با تمایل به روابط فرازنشویی دانشجویان رابطه معنادار دارد. همچنین، مدل به دست آمده در این پژوهش، ۲۴ درصد از واریانس حمایت اجتماعی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه (در نقش متغیر پیش‌بین) تمایل به روابط فرازنشویی (در نقش متغیر ملاک) را تبیین می‌کند.

جدول ۳. آزمون معناداری مدل کامل همبستگی متعارف

آزمون	مقدار	F	df فرضیه	df خطا	P	ضرایب اتا
اثر بیلابی	۰/۴۹	۵۸/۴۲	۳	۴۹۸	۰/۰۰۱	۰/۵۳
لامبدای ویلکز	۰/۷۶	۷۷/۴۸	۳	۳۶۵	۰/۰۰۱	۰/۵۳
هتلینگ	۰/۸۸	۸۳/۵۲	۳	۳۰۲	۰/۰۰۱	۰/۵۳
ریشه روی	۰/۴۶	-	-	-	۰/۰۰۱	۰/۵۳

جدول ۴ نتایج تحلیل رگرسیون پیش‌بینی گرایش به روابط فرازنشویی زوجین بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی را نشان می‌دهد.

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه با روش ورود در **جدول ۴**، ضریب همبستگی چندگانه برای ترکیب خطی طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی با تمایل به روابط فرازنشویی برابر با $R = 0/48$ و ضریب تعیین برابر با $R^2 = 0/24$ است. F مربوط به همبستگی چندگانه به دست آمده برابر است با $38/65$ که در سطح

$P \leq 0/001$ معنادار است. با توجه به ضریب تعیین به دست آمده، حدود ۲۴ درصد از واریانس متغیر تمایل به روابط فرازنشویی به کمک متغیرهای پیش‌بین (طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی) قابل پیش‌بینی است. یعنی؛ طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی با پیش‌بینی‌کننده تمایل به روابط فرازنشویی زوجین هستند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، از میان متغیرهای پیش‌بین مطالعه شده، بتای همه متغیرها معنادار می‌باشد، با این حال، طرحواره بی‌اعتمادی/بد رفتاری ($\beta = 0/45$) بیشترین قدرت پیش‌بینی را دارد.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی گرایش به روابط فرازنشویی زوجین بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	R	R ²	F	Beta	t	P
گرایش به روابط فرازنشویی	حمایت اجتماعی	-۰/۳۸	۰/۱۹	۳۶/۱۲	-۰/۳۶	-۴/۴۸	۰/۰۰۱
	محرومیت هیجانی	۰/۴۶	۰/۲۳	۳۹/۴۳	-۰/۴۲	۴/۶۸	۰/۰۰۱
	رهاشدگی/بی‌ثباتی	۰/۲۳	۰/۱۲	۲۴/۶۵	۰/۱۸	۲/۸۶	۰/۰۰۱
	بی‌اعتمادی/بد رفتاری	۰/۵۸	۰/۲۷	۴۳/۵۶	۰/۴۵	۵/۶۹	۰/۰۰۱
	انزوای اجتماعی/بیگانگی	۰/۲۳	۰/۱۲	۲۴/۶۸	۰/۱۹	۲/۹۸	۰/۰۰۱
	نقص/شرم	۰/۲۳	۰/۱۲	۲۴/۷۱	۰/۱۸	۲/۹۶	۰/۰۰۱
	شکست	۰/۱۹	۰/۱۰	۲۱/۹۵	۰/۱۵	۲/۶۸	۰/۰۰۱
	وابستگی/بی‌کفایتی	۰/۲۲	۰/۱۱	۲۳/۱۵	۰/۱۶	۲/۸۶	۰/۰۰۱

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	R	R ²	F	Beta	t	P
گرایش به روابط فرازناشویی	آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری	۰/۱۸	۰/۰۹	۲۰/۳۵	-۰/۱۵	۲/۶۹	۰/۰۰۱
	گرفتار/خوب‌بختن تحول‌نیافته	۰/۲۸	۰/۱۴	۲۶/۴۵	-۰/۲۳	۳/۰۸	۰/۰۰۱
	اطاعت	۰/۳۱	۰/۱۶	۳۰/۳۳	-۰/۲۸	۳/۲۸	۰/۰۰۱
	ایثارگری	۰/۱۷	۰/۰۸	۱۹/۴۶	-۰/۱۳	۲/۵۴	۰/۰۰۱
	بازداری هیجانی	۰/۳۹	۰/۲۰	۳۷/۴۵	-۰/۳۹	۴/۴۸	۰/۰۰۱
	معیارهای سرسختانه/عیب‌جوئی افراطی	۰/۵۸	۰/۲۶	۴۳/۰۶	-۰/۴۴	۵/۶۴	۰/۰۰۱
	استحقاق/بزرگ‌منشی	۰/۳۳	۰/۱۷	۳۲/۱۳	-۰/۳۰	۳/۶۸	۰/۰۰۱
	خوب‌بختن‌داری/خودانضباطی ناکافی	۰/۲۹	۰/۱۵	۲۸/۷۵	-۰/۲۴	۳/۱۲	۰/۰۰۱
	تمرکز افراطی بر ارضاء نیازهای دیگران در زندگی روزمره	۰/۲۴	۰/۱۲	۲۴/۸۵	-۰/۲۲	۳/۰۴	۰/۰۰۱
	منفی‌گرایی/ابدی‌بینی	۰/۳۵	۰/۱۸	۳۴/۹۳	-۰/۳۱	۳/۸۷	۰/۰۰۱
تنبیه‌گرایی	۰/۲۱	۰/۱۰	۲۲/۶۵	-۰/۱۷	۲/۹۱	۰/۰۰۱	
ترکیب خطی متغیرها	۰/۴۸	۰/۲۴	۳۸/۶۵				

بحث

او را رها کند ترس افراطی دارد، اما اغلب این افراد به منظور مقابله با طرحوارهٔ فعال ناسازگار خود از مکانیسم اجتناب طرحواره استفاده می‌کنند. از این رو اجتناب از همراهی و وابستگی به همسر تعارضات زناشویی را به وجود می‌آورد و از آثار مخرب این تعارضات به خطر انداختن سلامت خانواده و شکل‌گیری نگرش مثبت افراد به روابط خارج از چهارچوب خانواده است، اما از طرفی در راستای تبیین ارتباط منفی و مستقیم طرحواره‌های خود تحول‌نیافته-گرفتار و ایثارگری با نگرش به روابط فرازناشویی باید گفت این افراد با این طرحواره‌ها اغلب احساس تعلق خاطر شدید به همسر دارند و نمی‌توانند مرز ارتباطی با همسرشان داشته باشند. لذا آنچه در این افراد دیده می‌شود به گونه‌ای چسبیدن افراطی به همسر و صمیمیت بیش از اندازه به اوست (۹).

فرد دارای طرحواره ره‌اشدگی/بی‌ثباتی بر این باور است که هر لحظه ممکن است افراد مهم زندگی‌اش بمیرند یا این که او را رها کنند و به فرد دیگری علاقه‌مند شوند. فرد دارای طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری بر این باور است که دیگران به انسان ضربه می‌زنند، بدرفتارند، انسان را سرافکنده می‌کنند، دروغ می‌گویند و دغل کار و سودجو هستند و ممکن است زمینه‌ای برای خیانت باشد. در طرحواره محرومیت هیجانی تمایلات و نیازهای فرد به حمایت عاطفی به اندازه کافی از جانب دیگران ارضاء نمی‌شود. فرد دارای طرحواره نقص/شرم بر این باور است که فرد در مهم‌ترین جنبه‌های شخصیتش، انسانی ناقص، نا مطلوب، بد، حقیر

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی گرایش به روابط فرازناشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی در زوجین انجام شد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی در کنار هم می‌توانند ۲۴ درصد از واریانس گرایش به روابط فرازناشویی را پیش‌بینی کنند. این یافته با یافته پژوهش‌های نوائی و محمدی آریا (۵)؛ مهدی‌زاده و ده‌کردی (۹)؛ الهائی و همکاران (۱۱)؛ عباسی و منتظر (۱۵)؛ بختیاری و همکاران (۲۴)؛ Malik و همکاران (۲۵) همسو می‌باشد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت اساساً طرحواره‌های ناسازگار موجب سوگیری در تفسیر رویدادها می‌شوند. این سوگیری‌ها در آسیب‌شناسی روانی به صورت سوءتفاهم‌ها، نگرش‌های تحریف شده، فرض‌های نادرست، هدف‌ها و چشم‌داشت‌های غیر واقع‌بینانه در همسران پدید می‌آیند و این سوء برداشت‌ها بر ادراک‌ها و ارزیابی‌های بعدی تأثیر می‌گذارند، زیرا طرحواره‌ها در مسیر زندگی تداوم دارند و بر چگونگی رابطه فرد با خود و دیگران تأثیر دارند، ناخشنودی در روابط را در پی دارند و زمینه را برای جدایی فراهم می‌کنند (۲۶).

همسرانی که دارای‌های طرحواره ناسازگار و محرومیت هیجانی هستند و خودکنترلی پایینی دارند، احتمال از هم‌پاشیدگی و نداشتن تعهد در آنها بیشتر است (۵). فرد با طرحوارهٔ آسیب‌پذیری از این که همسرش

پژوهش حاضر می‌تواند به محدود پژوهش بر زنان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره‌ای منطقه ۶ اشاره کرد، لذا پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابه دیگری در مردان در سایر شهرها و با فرهنگ‌های متفاوت انجام شود تا محدودیت تعمیم‌پذیری نتایج رفع گردد.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی می‌توانند گرایش به روابط فرازنشویی را پیش‌بینی کنند. با توجه به رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و حمایت اجتماعی با گرایش به روابط فرازنشویی، پیشنهاد می‌گردد کارگاه‌ها و جلسات آموزشی برای افزایش آگاهی جوانان از این مسائل برگزار گردد. همچنین پیشنهاد می‌شود مشاوران و درمانگران با شناسایی و چالش با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و افزایش میزان حمایت اجتماعی زمینه لازم برای افزایش تفاهم زوجین و کاهش گرایش به روابط فرازنشویی را فراهم کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق در پژوهش

کلیه آزمودنی‌ها اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کردند. این اطمینان به آنان داده شد که تمام اطلاعات محرمانه خواهد ماند و فقط برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به منظور رعایت حریم خصوصی، مشخصات آزمودنی‌ها ثبت نشد. در پایان از همه آنان رضایت‌نامه آگاهانه دریافت شد.

مشارکت نویسندگان

هر دو نویسنده در انتخاب موضوع، طراحی مطالعه، تعریف مفاهیم و جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها نقش داشتند. نگارش و تهیه پیش‌نویس مقاله را تهیه کردند. نسخه نهایی مقاله نیز توسط هر دو نویسنده مطالعه و تایید شد.

منابع مالی

برای انجام این پژوهش از هیچ سازمانی کمک مالی دریافت نشده است.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله از کلیه زنان مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره‌ای منطقه ۶ تهران که در این پژوهش ما را یاری کردند، کمال تشکر را داریم.

تعارض منافع

این مطالعه برای نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافی نداشته است.

و بی‌ارزش است. در طرحواره انزوای اجتماعی/ایگانگی فرد از جهان کناره‌گیری کرده و با دیگران متفاوت است یا این که به گروه خاصی تعلق خاطر ندارد. همچنین، همسرانی که داری طرحواره ناسازگارانه رهاشدگی، بی‌اعتمادی_بدرفتاری، کاستی_بی‌مهری و محرومیت هیجانی هستند، احتمال از هم پاشیدگی و جدایی آنها بسیار زیاد است (۲۷).

در تبیین رابطه حمایت اجتماعی و گرایش به روابط فرازنشویی می‌توان گفت محیط خانواده به عنوان محل اولین تجارب حمایت اجتماعی و همراستا با دیگر منابع در جهت رشد فرد و افزایش سلامت روان و روابط اجتماعی افراد اقدام می‌نماید. به بیانی دیگر تجربه حمایت اجتماعی مستقیماً به صورت یک عامل ضربه‌گیر واقعی بین موقعیت ناخوشایند و آسیب روان‌شناختی ظاهر شده و از طریق اثرگذاری بر متغیرهای مداخله‌کننده، همچون مقابله در برابر اثرات موقعیت‌های منفی یا رخدادهای استرس‌زاد عمل می‌کند (۲۸). لذا می‌توان انتظار داشت که با افزایش قدرت این ضربه‌گیر روانی، روابط زنشویی نیز از استحکام بیشتری برخوردار بوده و به موازات آن احتمال گرایش به روابط فرازنشویی کاهش می‌یابد. منابع حمایتی موجب می‌شوند که فرد احساس مراقبت، دوست داشته شدن، عزت نفس و ارزشمند بودن کند و احساس نماید که در بخشی از شبکه وسیع ارتباطی قرار دارد و می‌تواند در برابر عوامل تنیدگی به خوبی مقابله نماید (۱۵).

به طور کلی می‌توان گفت که دارا بودن حمایت اجتماعی زمینه حل آسان‌تر مسائل را فراهم آورده و افراد دارای حمایت اجتماعی بالا، آسان‌تر می‌توانند مشکلات را حل کنند (۲۹). همچنین وجود حمایت اجتماعی باعث افزایش میزان اعتماد به نفس زوجین شده و در رویارویی با تنش‌های زندگی مؤثر واقع می‌گردد (۳۰). به این ترتیب میزان سازگاری روانی اجتماعی افراد دارای حمایت اجتماعی ادراک شده بیش از افرادی خواهد بود که حمایت اجتماعی پایین‌تری را دارا می‌باشند. مطابق با مطالعات صورت گرفته، درک حمایت عاطفی از سمت اطرافیان موجب افزایش کیفیت زندگی افراد گشته و زمینه‌های افزایش سلامت روان را هم در پی خواهد داشت (۳۱). از این رو می‌توان گفت که حمایت اجتماعی به ویژه از سمت خانواده و همسر اثرات به‌سزایی در وضعیت جسمانی و روانی فرد داشته و به تبع آن ارتباط بین زوجین را نیز تقویت می‌کند گرایش به روابط فرازنشویی را کاهش می‌دهد (۱۵).

همچون سایر پژوهش‌های علوم رفتاری پژوهش حاضر نیز با محدودیت‌های مواجه بود. از جمله می‌توان به استفاده از پرسشنامه‌های خود گزارشی اشاره کرد، لذا برای حصول اطمینان بیشتر از نتایج، پیشنهاد می‌شود در کنار پرسشنامه، از ابزارهای دیگر مثل مصاحبه و آزمون‌های روان‌شناختی استفاده شود تا بر غنای یافته‌ها افزوده گردد. از دیگر محدودیت‌های

References

1. Kurebwa M, Dzimiri W. Unmasking factors that propel men into extramarital affairs as perceived by men in Gweru's Mkoba Suburb:Zimbabwe. *Scholars Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*. 2015;3(1):252-256.
2. Malek Zadeh Torkamani P, Aminpoor M, Bakhtiari Said B, Khalili G, Davarniya R. The effectiveness of forgiveness-based intervention on couple burnout in women affected by infidelity of spouse. *Zanko Journal of Medical Sciences*. 2018;19(60):31-45. (Persian)
3. Jeanfreau MM, Jurich AP, Mong MD. Risk factors associated with women's marital infidelity. *Contemporary Family Therapy*. 2014;36(3):327-232.
4. Mark KP, Janssen E, Milhausen RR. Infidelity in heterosexual couples: Demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extradyadic sex. *Archives of Sexual Behavior*. 2011;40(5):971-982.
5. Navaei J, Mohammadi Arya A. Association between the early maladaptive schemes and extra marital relationship among married people. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*. 2016;3(4):18-27. (Persian)
6. Easy ES. Sociological explanation of family murder with special reference on spousal murder (among youths). *Applied Research Bureau of the Police Force of Northern Khorasan*. 2015;2(7):81-100. (Persian)
7. Shayan A, Masoumi SZ, Yazdi-Ravandi S, Zarenezhad M. Factors affecting spouse abuse in women referred to the Shiraz legal medicine center in 2013. *Pajouhan Scientific Journal*. 2015;14(1):39-48.
8. Millar MG, Baker A. Behavioral reactions to emotional and sexual infidelity: Mate abandonment versus mate retention. *Evolutionary Behavioral Sciences*. 2017;11(4):336-340.
9. Mehdizadeh F, Darekordi A. The relationship between early maladaptive schemas and attitude to meta-marriage relationships with mediating dimensions of mindfulness in order to present the model. *Journal of Psychological Science*. 2020;19(87):383-389. (Persian)
10. Young JE, Klosko JS, Weishaar ME. Schema therapy: A practitioner's guide. New York:Guilford Press;2006.
11. Elhaei H, Kazemianmoghadam K, Haroon Rashidi H. The effect of schema therapy on sexual function and relationship attributions among women damaged by marital infidelity. *Journal of Psychological Studies*. 2020;16(2):125-140. (Persian)
12. Afshari Kashanian O, Zaharakar k, Mohsen Zadeh F, Tajik Esmaili AA. Detection of predisposing factors in women marital infidelity. *Journal of Counseling Research*. 2019;18(71):121-154. (Persian)
13. Huang J, Wang X, Li W, An Y. The relationship between conscientiousness and posttraumatic stress disorder among young Chinese firefighters: The mediating effect of perceived social support. *Psychiatry Research*. 2019;273:450-455.
14. Abbas J, Aqeel M, Abbas J, Shaher B, Jaffar A, Sundas J, et al. The moderating role of social support for marital adjustment, depression, anxiety, and stress: Evidence from Pakistani working and nonworking women. *Journal of Affective Disorders*. 2019;244:231-238.
15. Abbasi G, Montazar A. The relationship between appreciation, sense of humor and social support with marital satisfaction in nurses. *Journal of Health and Care*. 2019;21(1):34-43. (Persian)
16. Samadi Kashan S, Pourghnad M. Marital infidelity: Exploring views, factors and consequences. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*. 2019;8(4):165-176. (Persian)
17. Harris C. Characteristics of emotional and physical marital infidelity that predict divorce [PhD Dissertation]. San Diego, CA:Alliant International University;2018.
18. Beshlideh K. Research methods and statistical analysis, SPSS and AMOS research examples. Ahvaz:Shahid Chamran university Press;2014. (Persian)
19. Drigotas SM, Safstrom CA, Gentilia T. An investment model prediction of dating infidelity. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1999;77(3):509-524.
20. Jahromi SB, Payan S, Bozorgi ZD. Predicting of tendency to extramarital relationships among nurses based on moral

- intelligence and predisposing factors. *Medical Ethics Journal*. 2017;11(41):57-67. (Persian)
21. Vaux A, Phillips J, Holly L, Thomson B, Williams D, Stewart D. The social support appraisals (SS-A) scale: Studies of reliability and validity. *American Journal of Community Psychology*. 1986;14(2):195-218.
22. Khabaz M, Behjati Z, Naseri M. Relationship between social support and coping styles and resiliency in adolescents. *Journal of Applied Psychology*. 2012;5(4):108-123. (Persian)
23. Young JE, Brown G. Young schema questionnaire-short form; Version 3 (YSQ-S3, YSQ). New York: Psychological Assessment; 2005.
24. Bakhtiari E, Hosseini S, Arefi M, Afsharinia K. Causal model of extramarital affairs based on attachment styles and early maladaptive schemas: Mediating role of marital intimacy and love styles. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*. 2019;7(2):245-258. (Persian)
25. Malik N, Nawaz Y, Mehmood B, Riaz F, Mushtaq SK, Ijaz Khan M. Causes and consequences of extra-marital relations in married women: A case study of Darulaman Sargodha. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. 2014;5(23):2044-2048.
26. Gholampour ME, Abdollahzadeh H, Amirshahi M, Sanagoo A. Relationship between personality traits, early maladaptive patterns, optimism and pessimism with justification of infidelity in married couples. *Journal of Nursing Education*. 2017;5(2):8-14. (Persian)
27. Rafiee S, Hatami A, Foroghi A. The relationship between early maladaptive schemas and attachment in women with extramarital sex. *Quarterly Journal of Women and Society*. 2011;2(5):21-36. (Persian)
28. Moghadam FA, Shahnazari M. The role of social support and early maladaptive schemas in marital satisfaction of married women. *Iranian Journal of Nursing Research*. 2017;12(5):53-60. (Persian)
29. Yazdi-Ravandi S, Taslimi Z, Ahmadpanah M, Ghaleiha A. Adjustment to diabetes among diabetic patients: The roles of social support and self-efficacy. *Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiology*. 2016;3(1):17-21.
30. Ghafoorian P, Asghari Ebrahim Abad MJ, Abdekhodaei Ms, Kimiaee Sa. The role of individual, familial, social and religious factors in extramarital relationships of married women and introducing a treatment model based on the related factors: A qualitative study. *Women's Studies Sociological and Psychological*. 2018;16(4):7-42. (Persian)
31. Sahraian K, Jafarzadeh F, Poursamar SL. The relationship between social support and marital satisfaction in infertile women based on infertility factor. *Nursing and Midwifery Journal*. 2015;12(12):1104-1149. (Persian)